

РЕШЕНИЕ

№ 56

гр. София, 04.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Станимира Иванова

Членове: Райна Мартинова
Петър Милев

при участието на секретаря Кристина П. Г.а
като разгледа докладваното от Станимира Иванова Въззивно гражданско дело № 20221100512119 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 254 и сл. от ГПК.

С Решение № 20061097/10.10.2022г. по гр.д. № 8966 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 61-ви състав **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** с адрес: гр. София, ***** е осъдено да заплати на **Р. Н. Г.**, ЕГН ***** с адрес: гр. София, ул. ***** на основание на чл. 178, ал.1, т. 3 вр. с чл. 187, ал.6 вр. с ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД сумата от **1352,44 лв.**, ведно със законната лихва от 18.02.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **01.01.2017г. до 31.03.2019г.**; сумата от **253,63лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата за периода от 01.04.2017г. до 18.02.2020г.; на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноси от **271,08лв.**, като **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** с адрес: гр. София, ***** е осъдено да заплати на **Софийски районен съд** разноси за държавна такса в размер на 64,24лв. и разноси за възнаграждение за вещо лице от **271,08лв.**, като неоснователни са отхвърлени исковете за главница от 130,04лв. и за периода от 01.10.2016г. до 31.12.2016г. като погасени по давност и иска за обезщетение за забава в размер на 41,31лв. за периода от 01.01.2017г. до 31.03.2017г., като **Р. Н. Г.**, ЕГН ***** е осъден да заплати на **СД ВР** на основание на чл. 78, ал. 3 и ал.8 от ГПК съдебни разноси от **9,64лв.**

Срещу така постановено решение е депозирана въззивна жалба вх.№

25067479/12.10.2022г. по регистъра на СРС от ответника по исковете **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** с адрес: гр. София, ***** в частта, с която исковете са уважени. Изложило е съображения, че решението е неправилно, постановено при нарушение на съдопроизводствени правила и на материалния закон, необосновано. Посочил е, че неправилно районният съд приел, че има празнота в законодателството и че приложима е НСОПЗ. Ищецът работил по служебно правоотношение. Приложими били чл. 187 от ЗМВР и Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. до 02.08.2016г., , но от 02.08.2016г. приложима била Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. , а от 14.08.2018г. приложима била Наредба № 8121з-908/02.08.2018г. , а не Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОПЗ), както неправилно приел СРС. Увеличението с коефициента по НСОПЗ можело да се приеме при кумулативното наличие на всички посочени в чл. 9 от същата условия, а те в случая не били налице – нощният труд не бил по-малко от дневния, ищецът не работел по трудови норми, които да определят възнаграждението му. За разлика от други органи , в които позволено било до 7 часа нощен труд, в МВР било разрешено да се работи по 8 часа нощен труд поради което и коефициента не бил приложим, защото бил изчислен при 7 часа нощен труд.

Въззиваемият – ищец Р. Н. Г., ЕГН ***** е оспорил жалбата. Посочил е, че решението на районния съд в обжалваната част било правилно. Имало празнота в законодателството, която правилно било прието от СРС че следва да се запълни чрез прилагането на НСОПЗ. Министърът можел да определи възнаграждението за нощния труд, но преизчислението на нощния труд към дневен не било от неговите правомощия, поради което и доводите на въззивника в обратния смисъл били неоснователни.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба вх. № 2003586/18.02.2020г. на **Р. Н. Г., ЕГН *****0** срещу **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** , с която е поискала от съда да осъди ответника да му заплати на основание на **чл. 178, ал.1, т.3 вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД** сумата от **1482,48 лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба-18.02.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **01.10.2016г. до 31.03.2019г.**; сумата от **294,94лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата от 01.01.2017г. до 28.02.2020 г. Навел е твърдения, че работи при ответника по служебно правоотношение и е държавен служител, работното му време било на смени, изчислявано сумарно на тримесечие, като включвало полагането на нощен труд. Разпоредбата на чл. 187 от ЗМВР и тези на Наредбите на Министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията, отчитането и разпределянето на работното време , компенсирането на

извънредния труд сочели възможност за нощен труд от 22,00ч. до 06,00ч., но не повече от 8 часа за 24 часов период. В приложимите за процесния период Наредби нямало разпоредба за преизчисление на нощния труд към дневен с определен коефициент, така имало празнота в законодателството, която следвало да се запълни чрез прилагането на чл. 9, ал.2 от НСОРЗ. За процесния период работел на смени от по 24 часа. Така бил положила извънреден труд, който не му бил платен, стойността му била в размер на главницата. Ответникът изпаднал в забава на плащането на главницата, същият следвало да се плати в края на съответното тримесечие, за който е положен при утвърденото сумарно отчитане на работното време на тримесечие. Претендирала е разноски.

Ответникът **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** е оспорил исковете. Посочил е, че действително през процесния период между страните съществувало служебно правоотношение, по което ищецът работел на 24-часови смени, от които 8 часа нощен труд – от 22,00ч. до 06,00ч. Не дължал плащане на процесните суми като възнаграждение за положен извънреден труд. Приложимите разпоредби на ЗМВР и на Наредбите от 2020г. и от 2018г. на Министъра на вътрешните работи не допускали възможност за такова преизчисление, това били специални нормативни актове и те дерогирали приложението КТ, ЗДСл и на НСОРЗ. Не били установени предпоставките на чл. 9 от НСОРЗ и коефициент от 1,143 не бил приложим. В МВР нощния труд можел да е 8 часа, колкото и дневния, нямало разлика в продължителността на дневния и на нощния труд, отделно работата не била по трудови норми. Не бил изпаднал в забава на плащането на главниците. Задълженията били скрепени с краткия тригодишен срок на погасителна давност и претендираните такива били **погасени по давност**. Претендирал е разноски.

Приети са неоспорени от страните протокол, длъжностна характеристика, кадрова справка и справка за положен нощен труд и изплатено възнаграждение за същото, съгласно които Р. Н. Г. работи при СДВР по служебно правоотношение като от 05.05.2016г. до 04.04.2019г. е заемал длъжност „младши инспектор полицай в група „Охрана на обществения ред“, сектор Охранителна полиция към 03 РУ на СДВР, а от 04.04.2019г. – е преназначен във 02 група сектор „Специализирани полицейски операции“ за периода от 01.10.2016г. до 31.03.2019г. е работел във времето от 22,00ч. до 06,00ч. 1341 часа.

Приети са неоспорени от страните Заповеди от 28.10.2014г. и от 23.11.2017г. на Министъра на вътрешните работи, с които е наредено допълнително възнаграждение за нощен труд да се изплаща в размер на 0,25лв. на час което да се изплаща заедно с възнаграждението за съответния месец.

С приетото по делото неоспорено от страните заключение по съдебно-счетоводната експертиза вещото лице след запознаване с документи по

делото и проверка при ответника е посочило, че през процесния период ищецът е полагал труд на 12-часови смени по графици, при сумарно отчитане на работното време на тримесечие , полагал и нощен труд – полаган от 22,00ч. до 06,00ч.. За периода бил положил труд 4380 часа от които нощен труд от общо 1472 часа. Нормативно определените часове били 4055 часа, ако се преизчисли нощния труд към дневния труд с коефициент от 1,143, то извънредният труд щял да бъде 549 часа, а платени били само 325 часа, така неплатени оставали 1482,48лв. за извънреден труд след преизчисление с коефициент 1,143 , лихва за забава на плащането на същите била 294,94лв.

С оглед на така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

В конкретния случай постановеното по делото решение е валидно и в обжалваната част е допустимо.

По правилността на решението в обжалваната част:

Съгласно разпоредбата на **чл. 178, ал.1, т.3 и чл. 179, ал.1, пр.2 и ал.2, ал. 3** от **ЗМВР** в приложимите им за случая редакции на **държавните служители в МВР** се изплащат допълнителни възнаграждения **за извънреден труд, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч.**, както и за изпълнение на специфични дейности; за резултати в служебната дейност, за научна степен, за специфични условия на труд, за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение, и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет за държавните служители от МВР, като размерът на допълнителните възнаграждения за полагане на труд **през нощта**, условията и редът за тяхното изплащане се определят със Заповед на министъра на вътрешните работи, а след измененията обн. ДВ, бр. 97/2017г. – с Наредба, издадена от Министъра на вътрешните работи.

Съгласно разпоредбата на **чл. 187** от **ЗМВР** нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица като за работещи на 8-,12-,24-часови смени работно време се изчислява **сумирано за тримесечен** период, възможно е полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период; работата извън редовното работно време е допустимо до 70 часа на тримесечия и до 280 часа годишно като за работещите на смени този труд се компенсира с **възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа** на тримесечен период и се заплаща с **50% увеличение** върху основното месечно възнаграждение.

Съгласно **чл. 31 и чл. 34** от **Наредба № 8121з-407/11.08.2014г.** за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане , за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, време за отдых и почивките на държавните служители в МВР (Наредба от 2014г.) положеният **извънреден труд** се плаща съобразно разпоредбите на **ЗМВР**, положеният **труд в периода от 22,00ч. до 06,00ч.**

при сумирано отчитане на работното време общият брой на тези часове за целия отчетен период се умножава по **0,143** и полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Тази Наредба е отменена с влязлата в сила на **01.04.2015г. Наредба № 8121з-592/25.05.2015г.** . за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане..... (Наредба от 2015г.), с разпоредбата на **чл. 32** от която е посочено, че **извънредния** труд се компенсира по реда, посочен в ЗМВР, няма разпоредба сочеща плащане на допълнително възнаграждение за **нощния** труд. Тази Наредба от 2015г. е отменена с влязло в сила на **29.07.2016г.** Решение на ВАС по дело 5450/2016г. и новата Наредба по чл. 187 от ЗМВР е обнародвана на **02.08.2016г. Наредба № 8121з-776/29.06.2016г.** за реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане.....(Наредба от 2016г.), като уредбата на извънредния и на нощния труд с нея е идентичен с начина, посочен в Наредбата от 2015г. Тази Наредба от 2016г. е отменена с Решение на ВАС от **10.12.2019г.** по дело № 8601/2019г. обнародвано в ДВ на **14.01.2020г.** Приета е Наредба № **8121з-908/02.08.2018г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00ч. до 06,00ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение /Наредбата от 2018г./, влязла сила от **14.08.2018г.** Приета е и **Наредба № 8121з-1059/26.09.2019г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00ч. до 06,00ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение /Наредбата от 2019г./, влязла сила на **04.10.2019г.** , с която е отменена Наредбата от 2018г. Приета е и **Наредба № 8121з-36/07.01.2020г.** за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители/Наредбата от 07.01.2020г./, с която е отменена Наредбата от 2019г. Трите Наредби – от 2018г. и от 2019г. и от 07.01.2020г. са с идентично уреждане на правилата за заплащане на нощния труд, положен от 22,00ч. до 06,00ч. , за който съгласно чл. 9 се дължи допълнително възнаграждение за положен нощен труд, като не въвеждат правило идентично с това от Наредбата от 2014г. Приложими в случая са и издадените от Министъра на вътрешните работи Заповеди от 2014г. и от 2017г. . сочещи размер на допълнителното възнаграждение за нощен труд от по **0,25лв. на час**, за които по делото не се спори, че са издадени, които са съобразени и от заключението по счетоводната експертиза.

Така приеманите и отменяни Наредби при съобразяване на разпоредбата на чл. 195 от АПК и характера на нормативните актове обосновават извод, че **за процесния период до 13.08.2018г.** приложима е **Наредбата от 2016г.**, която няма уредба за нощния труд, но препраща към ЗМВР в частта за плащането на извънредния труд. За процесния период **от 14.08.2018г. до 31.03.2019г.** приложима е отделно и **Наредбата от 2018г.**, сочещи че за нощният труд се заплаща допълнително възнаграждение от по 0,25лв. на час. Нито една от тези Наредби не съдържа правна уредба на положен нощен труд

над нормата за същия и за преизчисление на нощен труд към дневен такъв.

Съдът приема, че с оглед на постановеното Тълкувателно решение №1/2023г. На ОСГК на ВКС следва да отстъпи от застъпваната до момента практика в следния смисъл:

ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Разпоредбата на чл. 187, ал.1 от ЗМВР е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 астрономически часа независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – в светлата или в тъмната част на деня, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 12 часа. Съпоставянето на разпоредбите на чл. 187 ал.1 от ЗМВР и на чл. 140 от КТ установява, че двата закона определят различна продължителност на нощния труд, като по-голяма е тази за служителите в МВР. Последното е разбираемо при съобразяване на спецификата на работата на служителите на МВР с оглед на функциите му, посочени в чл. 2, ал. 1 ЗМВР. Разпоредбите на чл. 179 и чл. 187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Обстоятелството, че в издадените от Министъра на вътрешните работи Наредби няма правило, което да е аналогично на това по чл. 9, ал. 2 НСОПЗ не се дължи на празнота, а е израз на волята на законодателя за служителите на МВР да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Основание в случая за прилагане на чл. 9 от НСОПЗ не съществува и поради обстоятелството, че трудовото правоотношение по КТ и служебното правоотношение по ЗМВР са насочени за защита на различни интереси – това по КТ е насочено към реализиране на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за **осъществяване на държавна власт**. При разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е съобразил спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се **компенсира** със специфични механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голяма продължителност на основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, по-голямо обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I – ва категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Горното разрешение съответства и на правото на ЕС съобразно Решение по преюдициално запитване по дело от Съда на Европейския съюз № C-262/20 .

С оглед гореизложеното съдът приема, че в случая на ищеца не се дължи допълнително възнаграждение за положен извънреден труд получен при

преизчисление на положения нощен труд като извънреден с коефициент от 1,143 по правилата на чл. 9 от НСОПЗ.

При така възприето съдът приема, че предявеният иск е неоснователен, решението на районният съд в частта, с която исковете са уважени е неправилно и следва да бъде отменено, като вместо него следва да се постанови друго, с което исковете следва да бъдат отхвърлени.

По отговорността за разноски:

С оглед изхода на делото съдът приема, че разноски следва да се поставят в тежест на ищеца и той следва да бъде осъден да заплати на ответника по исковете 100лв. възнаграждение за юрисконсулт за СГС и още 90,36лв. възнаграждение за производство пред СРС, както и сумата от 32,12 лв. разноски за държавна такса за производство пред СГС.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20061097/10.10.2022г. по гр.д. № 8966 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 61-ви състав в частта, с която **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** с адрес: гр. София, ***** е осъдено да заплати на **Р. Н. Г.**, ЕГН ***** с адрес: гр. София, ул. ***** **сумите, както следва:** на основание на чл. 178, ал.1, т. 3 вр. с чл. 187, ал.6 вр. с ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД сумата от **1352,44 лв.**, ведно със законната лихва от 18.02.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **01.01.2017г. до 31.03.2019г.**; сумата от **253,63лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата за периода от 01.04.2017г. до 18.02.2020г.; на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноски от **271,08лв.**, както и в частта, с която **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** с адрес: гр. София, ***** е осъдено да заплати на **Софийски районен съд** разноски за държавна такса в размер на **64,24лв.** и разноски за възнаграждение за вещо лице от **271,08лв. и вместо това постановява:**

ОТХВЪРЛЯ исковете, предявени с искова молба вх. № 2003586/18.02.2020г. на **Р. Н. Г.**, ЕГН *****0 срещу **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР**, с която е поискала от съда да осъди ответника да му заплати на основание на чл. 178, ал.1, т.3 вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД сумата от **1352,44 лв.**, ведно със законната лихва от 18.02.2020г., до изплащането ѝ, представляващи неплатено възнаграждение за положен извънреден труд под формата на нощен труд, преизчислен като извънреден при коефициент 1,143 за периода от **01.01.2017г. до 31.03.2019г.**; сумата от **253,63лв.**, представляващи обезщетение за забава на плащането на главницата за периода от 01.04.2017г.

до 18.02.2020г.

ОСЪЖДА Р. Н. Г., ЕГН ***** с адрес: гр. София, ул. ***** да заплати на **Столична дирекция на вътрешни работи при МВР** на основание на **чл. 78, ал. 3 вр. с ал. 8 от ГПК** сумата от **222,48лв.** /двеста двадесет и два лева и 0,48 лв/ /, представляващи съдебни разноси за производство пред СРС и СГС.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____